

RAPORT Z MONITORINGU
STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH GMINY ZŁOCIENIEC
NA LATA 2021-2025

(EWALUACJA EX-POST)

Złocieniec, czerwiec 2026 r.

I Wprowadzenie.....	4
II Założenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Złocieniec na lata 2021-2025.....	5
III Monitoring realizacji zaplanowanych wskaźników	8
Monitoring zaplanowanych wskaźników do celu strategicznego I.....	10
Monitoring zaplanowanych wskaźników do celu strategicznego II.....	12
Monitoring zaplanowanych wskaźników do celu strategicznego III.....	15
Monitoring zaplanowanych wskaźników do celu strategicznego IV	17
IV Wnioski z przeprowadzonego monitoringu	20
Analiza wskaźników realizacji celu strategicznego I	20
Analiza wskaźników realizacji celu strategicznego II	21
Analiza wskaźników realizacji celu strategicznego III	23
Analiza wskaźników realizacji celu strategicznego IV	25
V Rekomendacje	27
VI Podsumowanie	29

Adnotacja:

Usuwanie barier i zapewnienie dostępności informacyjnej dla wszystkich obywateli, w tym przede wszystkim osób doświadczających trudności w mobilności czy percepcji, stanowi jedno z kluczowych zadań państwa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej. Dokument został opracowany zgodnie z Wytocznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 i Standardami dostępności dla polityki spójności 2021-2027. Mając na uwadze dostosowane dla osób z niepełnosprawnością wzroku tekst dokumentu nie został wyjustowany, zastosowano odpowiednią czcionkę i interlinię, a także dodano opisy alternatywne do grafik.

Monitoring Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Złocieniec na lata 2021–2025 stanowi istotny element procesu zarządzania polityką społeczną na poziomie lokalnym. Jego celem jest ocena stopnia realizacji założeń, celów strategicznych i operacyjnych określonych w Strategii oraz analiza skuteczności podejmowanych działań w odpowiedzi na zidentyfikowane problemy i potrzeby mieszkańców gminy Złocieniec.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Złocieniec na lata 2021–2025 została opracowana jako podstawowy dokument wyznaczający kierunki działań samorządu i partnerów społecznych w zakresie polityki społecznej. Dokument wskazywał na konieczność podejmowania działań służących poprawie jakości życia mieszkańców, wzmocnieniu integracji społecznej, ograniczeniu zjawisk wykluczenia społecznego oraz tworzeniu warunków sprzyjających rozwojowi kapitału ludzkiego i społecznego.

Proces monitorowania pozwala na systematyczne gromadzenie, analizowanie i ocenę informacji dotyczących realizacji zaplanowanych przedsięwzięć, osiągniętych rezultatów oraz zmian zachodzących w sytuacji społecznej gminy. Dzięki temu możliwe jest określenie stopnia osiągnięcia założonych celów, identyfikacja ewentualnych trudności i barier we wdrażaniu Strategii, a także wskazanie obszarów wymagających dalszych działań lub modyfikacji przyjętych rozwiązań.

Niniejszy dokument przedstawia wyniki monitoringu realizacji Strategii za okres jej obowiązywania, obejmujący lata 2021–2025. Analiza została oparta na danych pozyskanych od jednostek organizacyjnych gminy, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów zaangażowanych w realizację działań społecznych. Szczególną uwagę poświęcono zmianom zachodzącym w obszarach wskazanych w Strategii jako kluczowe, w tym m.in. pomocy społecznej, wsparcia rodzin, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, aktywizacji zawodowej, wsparcia osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, a także przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

Wyniki monitoringu stanowią podstawę do oceny efektywności prowadzonej polityki społecznej oraz źródło rekomendacji dla kolejnych dokumentów strategicznych, które będą wyznaczały kierunki rozwoju społecznego gminy Złocieniec w następnych latach.

Na podstawie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Złocieniec na lata 2021–2025, głównym założeniem dokumentu było prowadzenie spójnej polityki społecznej ukierunkowanej na poprawę jakości życia mieszkańców, ograniczanie zjawisk wykluczenia społecznego, wzmacnianie integracji społecznej oraz rozwój kapitału ludzkiego i społecznego. Strategia miała stanowić narzędzie koordynacji działań samorządu, jednostek organizacyjnych, organizacji pozarządowych i innych podmiotów działających na rzecz mieszkańców.

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Złocieniec na lata 2021–2025 przyjęto cztery główne cele strategiczne:

Cel strategiczny I Zwiększenie aktywności zawodowej i społecznej osób zagrożonych długotrwałym bezrobociem oraz osób nieaktywnych zawodowo, ze szczególnym uwzględnieniem osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy

Cel strategiczny był ukierunkowany na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu wynikającemu z bezrobocia oraz bierności zawodowej. Realizowane działania koncentrowały się na aktywizacji zawodowej i społecznej mieszkańców, wspieraniu osób bezrobotnych w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych, promowaniu przedsiębiorczości oraz tworzeniu warunków sprzyjających podejmowaniu zatrudnienia. Szczególną uwagę poświęcono kobietom, osobom długotrwale bezrobotnym oraz mieszkańcom po 50. roku życia, którzy napotykają największe trudności na lokalnym rynku pracy.

Kierunki działań:

1. Aktywizacja osób bezrobotnych przy wsparciu działań realizowanych przez PUP w Drawsku Pomorskim.
2. Wspieranie osób bezrobotnych podejmujących własną działalność gosp.
3. Tworzenie miejsc pracy w ramach organizacji pożytku publicznego, prac społecznie użytecznych zgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy o zatrudnieniu socjalnym i staży umożliwiających zdobycie doświadczenia zawodowego.
4. Monitorowanie wskaźnika bezrobocia oraz udzielanie wsparcia w postaci zasiłków osobom bezrobotnym.

5. Rozwijanie ekonomii społecznej, promocja postaw aktywności i mobilności na rynku pracy.
6. Aktywizacja zawodowa kobiet i osób powyżej 50 roku życia poprzez udział w szkoleniach, warsztatach podnoszących kwalifikacje zawodowe.

Cel strategiczny II Zwiększenie wsparcia na rzecz osób starszych, schorowanych i niepełnosprawnych w celu integracji i przeciwdziałania izolacji społecznej

Cel zakładał poprawę jakości życia osób starszych, przewlekle chorych oraz osób z niepełnosprawnościami poprzez rozwój usług społecznych, opiekuńczych i zdrowotnych. Działania koncentrowały się na zwiększaniu dostępności przestrzeni publicznej, przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu i samotności, wspieraniu samodzielności osób zależnych oraz integracji międzypokoleniowej. Ważnym elementem była również poprawa dostępności do specjalistycznej pomocy oraz rozwój wolontariatu i działań środowiskowych.

Kierunki działań:

1. Znoszenie barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej i miejscu zamieszkania, w tym wdrożenie systemu „Dostępność Plus” w zakresie cyfryzacji i komunikacji.
2. Systematyczne monitorowanie potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami.
3. Dążenie do zmiany postaw społecznych wobec osób z niepełnosprawnościami, integracja zawodowa i społeczna tych osób.
4. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne, w tym te świadczone w domu osób starszych i przewlekle chorych.
5. Integracja osób starszych ze społecznością lokalną.
6. Upowszechnienie i rozwój wolontariatu, jako jedna z metod budowania integracji międzypokoleniowej i rozwijania polityki senioralnej.
7. Organizacja pomocy wychowawczej dla osób zajmujących się osobami zależnymi.
8. Zwiększenie dostępności do usług specjalistycznych, terapeutycznych, medycznych na terenie Gminy.

Cel strategiczny III Poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie

Cel był odpowiedzią na zdiagnozowane problemy związane z uzależnieniami oraz przemocą domową, które stanowią istotne zagrożenie dla bezpieczeństwa i prawidłowego

funkcjonowania rodzin. Podejmowane działania obejmowały profilaktykę, edukację społeczną, wsparcie terapeutyczne oraz rozwój systemu pomocy osobom dotkniętym przemocą. Istotną rolę odgrywała współpraca instytucji i organizacji działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom oraz ochrony osób pokrzywdzonych.

Kierunki działań:

1. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających bezpośredniemu uczestnictwu w działaniach na rzecz potrzebujących.
2. Zintensyfikowanie w Gminie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, w szczególności kierowanej do dzieci i młodzieży, ich rodziców oraz nauczycieli.
3. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
4. Zwiększenie dostępności do poradnictwa prawnego, terapeutycznego i socjalnego dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
5. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie.
6. Zintensyfikowanie działalności Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
7. Podejmowanie działań na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz przemocą w rodzinie.
8. Cel strategiczny IV Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do prawidłowego rozwoju.

Cel strategiczny IV Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do prawidłowego rozwój.

Cel koncentrował się na wzmacnianiu potencjału rodzin przeżywających trudności życiowe i wychowawcze oraz na tworzeniu warunków sprzyjających prawidłowemu rozwojowi dzieci i młodzieży. Realizowane działania obejmowały wsparcie rodzin przez asystentów rodziny,

pomoc materialną i żywnościową, działania profilaktyczne oraz edukacyjne, a także ochronę dzieci przed przemocą, zaniedbaniem i wykluczeniem społecznym. Szczególny nacisk położono na budowanie lokalnego systemu wsparcia rodziny oraz współpracę instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny.

Kierunki działań:

1. Udzielanie wsparcia instytucjonalnego dla rodzin przeżywających trudności (bezradność rodzicielska, brak umiejętności odpowiedniego gospodarowania budżetem domowym i organizacji życia rodzinnego)
2. Wsparcie asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności wychowawczo-opiekuńcze i posiadających problemy
3. Działania edukacyjne i profilaktyczne, jako metoda kształtowania postaw zapobiegających kryzysowi rodziny, przygotowanie do życia w rodzinie.
4. Budowanie lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, objęcie dożywianiem dzieci i młodzieży szkolnej, potrzebującej tej formy pomocy oraz pozyskiwanie żywności z programów unijnych.
5. Ochrona przed deprivacją, nadużyciami, przemocą i wykluczeniem społecznym, w tym zapobieganie niedostosowaniu społecznemu i przestępczości wśród dzieci i młodzieży.
6. Organizowanie w szkołach i innych instytucjach warsztatów profilaktycznych z zakresu dbania o własne zdrowie psychiczne.
7. Nawiązanie współpracy z instytucjami zajmującymi wspieraniem rodzin dysfunkcyjnych i przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Tak sformułowane cele i kierunki działań miały przyczynić się do budowy spójnej społecznie gminy, zdolnej do skutecznego reagowania na problemy mieszkańców oraz wyzwania demograficzne, gospodarcze i społeczne występujące w latach 2021–2025.

III Monitoring realizacji zaplanowanych wskaźników

Monitoring realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Złocieńec na lata 2021–2025 stanowił podstawowe narzędzie oceny stopnia osiągnięcia założonych celów strategicznych. Proces monitoringu opierał się na systematycznym gromadzeniu, analizowaniu oraz interpretowaniu danych pochodzących od jednostek organizacyjnych

gminy, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów zaangażowanych w realizację działań społecznych.

Ocena realizacji wskaźników pozwoliła na określenie skuteczności podejmowanych działań oraz identyfikację obszarów wymagających dalszego wsparcia. Analizie poddano przede wszystkim wskaźniki odnoszące się do sytuacji rodzin, poziomu korzystania z pomocy społecznej, aktywizacji zawodowej mieszkańców, wsparcia osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz rozwoju usług społecznych.

W poniższej tabeli scharakteryzowano analizę wskaźników w poszczególnych latach 2021-2025 z uwzględnieniem planowanych wskaźników i ich wartości.

Monitoring zaplanowanych wskaźników do celu strategicznego I

Cel strategiczny I

Zwiększenie aktywności zawodowej i społecznej osób zagrożonych długotrwałym bezrobociem oraz osób nieaktywnych zawodowo, ze szczególnym uwzględnieniem osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy.

Wskaźnik	Zakładany cel/wskaźnik	2021	2022	2023	2024	2025	Realizacja wskaźnika
Aktywizacja osób bezrobotnych przy wsparciu działań realizowanych przez PUP w Drawsku Pomorskim							
Liczba osób bezrobotnych biorących udział w aktywizacji zawodowej	≥10 os./rok	324	354	279	240	173	zrealizowano
Kwota środków finansowych przeznaczona na ww. zadanie	x	2 468 768,24	3 242 785,55	3 019 937,82	2 442 990,59	2 741 395,89	x
Wspieranie osób bezrobotnych podejmujących własną działalność gosp.							
Liczba osób fizycznych zakładających własną działalność gosp. (liczba osób, które otrzymały wsparcie z pup na założenie własnej działalności)	≥2 os./rok	30	24	19	22	14	zrealizowano
Kwota środków finansowych przeznaczona na ww. zadanie	x	744 597,66	715 591,00	680 999,81	880 000,00	550 000,00	x
Tworzenie miejsc pracy w ramach organizacji pożytku publicznego, prac społecznie użytecznych zgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy o zatrudnieniu socjalnym i staży umożliwiających zdobycie doświadczenia zawodowego							

Liczba bezrobotnych skierowanych do realizacji prac społecznie użytecznych	≥10 os./rok	0	0	0	0	0	nie zrealizowano
Kwota środków finansowych przeznaczona na ww. zadanie	x	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x
Liczba osób skierowanych na staż	≥2 os./rok	45	45	39	41	19	zrealizowano
Kwota środków finansowych przeznaczona na ww. zadanie	x	412 071,35	463 544,17	392 106,23	512 895,64	377 636,14	x
Monitorowanie wskaźnika bezrobocia oraz udzielanie wsparcia w postaci zasiłków osobom bezrobotnym							
Liczba osób bezrobotnych w Gminie	<1 000os./rok	842	954	901	619	717	zrealizowano
Liczba wypłacanych zasiłków z powodu bezrobocia	<400 os./rok	218	197	227	261	224	zrealizowano
Rozwijanie ekonomii społecznej, promocja postaw aktywności i mobilności na rynku pracy							
Liczba powstałych podmiotów ekonomii społecznej, wolontariatów na terenie Gminy	>1	0	0	1	0	0	zrealizowano
Aktywizacja zawodowa kobiet i osób powyżej 50 roku życia poprzez udział w szkoleniach, warsztatach podnoszących kwalifikacje zawodowe							
Liczba osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy	>10 os./rok	15	23	17	24	14	zrealizowano

Kwota środków finansowych przeznaczona na ww. zadanie	x	62 327,82	129 707,17	74 458,94	223 545,92	115 418,100	x
---	---	-----------	------------	-----------	------------	-------------	---

Monitoring zaplanowanych wskaźników do celu strategicznego II

Cel strategiczny II

Zwiększenie wsparcia na rzecz osób starszych, schorowanych i niepełnosprawnych w celu integracji i przeciwdziałania izolacji społecznej.

Wskaźnik	Zakładany cel/wskaźnik	2021	2022	2023	2024	2025	Realizacja wskaźnika
Znoszenie barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej i miejscu zamieszkania, w tym wdrożenie systemu „Dostępność Plus” w zakresie cyfryzacji i komunikacji							
Liczba zniesionych barier komunikacyjnych	>1/rok	9	8	4	11	17	zrealizowano
Kwota środków finansowych przeznaczona na ww. zadanie	x	89 600,00	88 550,00	47 900,00	83 650,00	96 175,00	x
Liczba wdrożonych działań z zakresu „Dostępność Plus”	>1/rok	0	0	1	2	0	częściowo zrealizowano
Kwota środków finansowych przeznaczona na ww. zadanie	x	0	0	0	29 035,00	0	
Systematyczne monitorowanie potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami							

Liczba osób starszych i niepełnosprawnych podlegających monitoringowi/ankiety	x	67	0	0	0	0	zrealizowano
Dążenie do zmiany postaw społecznych wobec osób z niepełnosprawnościami, integracja zawodowa i społeczna tych osób							
Liczba działań na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych	>2/rok	93	115	141	119	143	zrealizowano
Kwota środków finansowych przeznaczona na ww. zadanie	x	144 365,10	222 313,35	46 540,00	231 543,15	314 881,62	x
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne, w tym te świadczone w domu osób starszych i przewlekle chorych							
Liczba osób wymagających wsparcia opiekuńczego	>80/rok	240	111	87	314	104	zrealizowano
Kwota środków finansowych przeznaczona na ww. zadanie	x	325 328,38	294 729,43	355 002,10	376 676,50	353 884,39	x
Liczba świadczeń	>27 000/rok	25 515	29 735	21 203	27 305	24 897	częściowo zrealizowano
Kwota środków finansowych przeznaczona na ww. zadanie	x	325 328,38	294 729,43	355 002,10	376 676,50	353 884,39	x
Liczba opiekunek środowiskowych	>10/rok	10	12	10	10	10	zrealizowano
Integracja osób starszych ze społecznością lokalną							

Liczba działań na rzecz integracji lokalnej	>2/rok	12	34	49	16	20	zrealizowano
Kwota środków finansowych przeznaczona na ww. zadanie	x	30 000,00	48 922,00	20 000,00	20 000,00	21 000	x
Upowszechnienie i rozwój wolontariatu, jako jedna z metod budowania integracji międzypokoleniowej i rozwijania polityki senioralnej							
Liczba zorganizowanych działań wolontarystycznych na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych	>1/rok	6	9	9	8	8	zrealizowano
Organizacja pomocy wytchnieniowej dla osób zajmujących się osobami zależnymi							
Liczba osób korzystających z pomocy wytchnieniowej	>20/rok	0	0	0	0	0	nie zrealizowano
Zwiększenie dostępności do usług specjalistycznych, terapeutycznych, medycznych na terenie Gminy							
Liczba udostępnionych usług specjalistycznych	>1/rok	6	5	0	1	1	zrealizowano
Kwota środków finansowych przeznaczona na ww. zadanie	x	0	30 000	0	0	30 000,00	x

Monitoring zaplanowanych wskaźników do celu strategicznego III

Cel strategiczny III

Poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

Wskaźnik	Zakładany cel/wskaźnik	2021	2022	2023	2024	2025	Realizacja wskaźnika
Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających bezpośredniemu uczestnictwu w działaniach na rzecz potrzebujących							
Liczba propagowanych programów na rzecz aktywizacji społeczeństwa do działań na rzecz potrzebujących	>1/rok	3	4	4	11	6	zrealizowano
Zintensyfikowanie w Gminie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, w szczególności kierowanej do dzieci i młodzieży, ich rodziców oraz nauczycieli							
Liczba przeprowadzonych warsztatów profilaktycznych	>2/rok	3	15	1	21	2	zrealizowano
Kwota środków finansowych przeznaczona na ww. Zadanie	x	21 625,00	62 000,00	4 050,00	0	0	x
Liczba osób biorących udział w działaniach profilaktycznych	>500/rok	4 955	5 893	5 866	5 635	1 735	zrealizowano
Kwota środków finansowych przeznaczona na ww. Zadanie	x	6 650,00	3 250,00	0	0	0	x
Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie							

Liczba podmiotów, z którymi nawiązano współpracę dotyczącą profilaktyki zdrowia	>1/rok	9	8	8	9	8	zrealizowano
Liczba świadczonych godzin poradnictwa specjalistycznego	>50h/rok	473	608	63	313	335	zrealizowano
Kwota środków finansowych przeznaczona na ww. Zadanie	x	4 830,00	2 600,00	0	0	0	x
Zwiększenie dostępności do poradnictwa prawnego, terapeutycznego i socjalnego dla osób doświadczających przemocy w rodzinie							
Liczba udostępnionych usług specjalistycznych	>1/rok	290	165	138	153	100	zrealizowano
Kwota środków finansowych przeznaczona na ww. Zadanie	x	2 450,00	0	0	0	0	x
Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie							
Liczba nawiązanych współpracy	>1/rok	4	4	4	6	6	zrealizowano
Liczba wspólnych działań na rzecz osób z uzależnieniami i doświadczających przemocy w rodzinie	>1/rok	33	13	10	14	15	zrealizowano
Kwota środków finansowych przeznaczona na ww. Zadanie	x	3 080,00	3 080,00	120 000,00	165 000,00	145 000,00	x

Zintensyfikowanie działalności Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych							
Liczba spotkań grup roboczych w ramach GKRPA i Zespołu Interdyscyplinarnego	>30/rok	58	53	21	132	63	zrealizowano
Podejmowanie działań na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz przemocą w rodzinie							
Liczba podjętych działań	>5/rok	5	4	1	3	1	częściowo zrealizowano
Kwota środków finansowych przeznaczona na ww. Zadanie	x	18 125,00	167 182,00	12 000,00	13 500,00	10 000	x

Monitoring zaplanowanych wskaźników do celu strategicznego IV

Cel strategiczny IV

Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do prawidłowego rozwoju.

Wskaźnik	Zakładany cel/wskaźnik	2021	2022	2023	2024	2025	Realizacja wskaźnika
Udzielanie wsparcia instytucjonalnego dla rodzin przeżywających trudności (bezradność rodzicielska, brak umiejętności odpowiedniego gospodarowania budżetem domowym i organizacji życia rodzinnego)							
Liczba i rodzaj dostępnego wsparcia	>2/rok	22	4	5	5	9	zrealizowano

Liczba osób korzystających ze wsparcia	>50/rok	521	529	127	252	78	zrealizowano
Kwota środków finansowych przeznaczona na ww. zadanie	x	0	0	0	25 022,20	0	x
Wsparcie asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności wychowawczo-opiekuńcze i posiadających problemy							
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta	>20/rok	38	39	38	33	29	zrealizowano
Kwota środków finansowych przeznaczona na ww. zadanie	x	142 671,71	121 451,84	173 127,91	205 253,89	247 888,68	x
Działania edukacyjne i profilaktyczne, jako metoda kształtowania postaw zapobiegających kryzysowi rodziny, przygotowanie do życia w rodzinie							
Liczba kampanii społecznych, edukacyjnych przeprowadzonych na rzecz rodzin	>2/rok	5	4	11	15	10	zrealizowano
Budowanie lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, objęcie dożywianiem dzieci i młodzieży szkolnej, potrzebującej tej formy pomocy oraz pozyskiwanie żywności z programów unijnych							
Liczba osób korzystających z pomocy na dożywianie	>300/rok	876	763	775	729	669	zrealizowano
Kwota środków finansowych przeznaczona na ww. zadanie	x	758 948	753 657	796 492	773 159	868 693	x
Ochrona przed deprivacją, nadużyciami, przemocą i wykluczeniem społecznym, w tym zapobieganie niedostosowaniu społecznemu i przestępczości wśród dzieci i młodzieży							

Liczba pojętych inicjatyw na rzecz ochrony dzieci i młodzieży przed deprivacją, przemocą, wykluczeniu i niedostosowaniu społecznemu, przestępczości	>2/rok	272	2	5	4	5	zrealizowano
Liczba osób biorących udział w działaniach profilaktycznych	>500/rok	366	258	1029	782	550	zrealizowano
Organizowanie w szkołach i innych instytucjach warsztatów profilaktycznych z zakresu dbania o własne zdrowie psychiczne							
Liczba kampanii profilaktycznych na temat zdrowia psychicznego i radzenia sobie w trudnych sytuacjach	>1/rok	33	6	6	9	17	zrealizowano
Liczba dzieci biorących udział w warsztatach profilaktycznych	>500/rok	1 171	903	976	851	1 199	zrealizowano
Nawiązanie współpracy z instytucjami zajmującymi wspieraniem rodzin dysfunkcyjnych i przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze							
Liczba nawiązanych współpracy	>1/rok	16	10	18	12	19	zrealizowano
Liczba działań na rzecz rodzin przeżywających trudności	>1/rok	69	43	75	54	117	zrealizowano

Źródło: opracowanie własne

Analiza wskaźników realizacji celu strategicznego I

Analiza wskaźników realizacji celu strategicznego I wskazuje, że większość założonych działań została skutecznie wdrożona, a przyjęte wskaźniki osiągnęły zakładane wartości. W latach 2021–2025 systematycznie prowadzono działania aktywizujące osoby bezrobotne przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Drawsku Pomorskim. Liczba osób objętych aktywizacją zawodową w każdym roku znacznie przekraczała zakładany poziom 10 osób rocznie, osiągając najwyższą wartość w 2022 r. (354 osoby). W kolejnych latach widoczny był spadek liczby uczestników, co może świadczyć zarówno o poprawie sytuacji na rynku pracy, jak i zmniejszającej się liczbie osób wymagających wsparcia aktywizacyjnego.

Pozytywnie należy ocenić również działania wspierające rozwój przedsiębiorczości. W każdym roku realizacji Strategii liczba osób korzystających ze wsparcia na rozpoczęcie działalności gospodarczej znacząco przewyższała przyjęty wskaźnik. Łącznie wsparcie otrzymało 109 osób, co potwierdza zainteresowanie mieszkańców samozatrudnieniem oraz skuteczność instrumentów wspierających rozwój lokalnej przedsiębiorczości.

Za skutecznie zrealizowane należy również uznać działania związane z organizacją staży zawodowych. W latach 2021–2025 skierowano na staże łącznie 189 osób, co umożliwiło zdobycie doświadczenia zawodowego i zwiększenie szans na zatrudnienie. Widoczny spadek liczby osób kierowanych na staż w 2025 r. może wynikać z ograniczonej liczby uczestników spełniających kryteria lub zmian w strukturze lokalnego rynku pracy.

Nie zrealizowano natomiast działania polegającego na kierowaniu osób bezrobotnych do prac społecznie użytecznych. W całym okresie obowiązywania Strategii nie odnotowano żadnej osoby uczestniczącej w tej formie aktywizacji. Może to świadczyć o braku zapotrzebowania na tego typu instrument wsparcia, niewystarczających możliwościach organizacyjnych lub preferowaniu innych form aktywizacji zawodowej.

Analiza wskaźników dotyczących poziomu bezrobocia wskazuje, że cel związany z utrzymaniem liczby osób bezrobotnych poniżej 1000 osób rocznie został osiągnięty. Pomimo wzrostu liczby bezrobotnych w 2022 r. do poziomu 954 osób, wskaźnik nie przekroczył założonego limitu. Szczególnie korzystne zmiany odnotowano w latach 2024–2025, kiedy liczba bezrobotnych znacząco spadła. Jednocześnie liczba osób korzystających

z pomocy społecznej z powodu bezrobocia pozostawała na relatywnie stabilnym poziomie i nie przekroczyła założonego wskaźnika.

W obszarze ekonomii społecznej odnotowano częściową realizację założeń. W okresie obowiązywania Strategii powstał jeden nowy podmiot ekonomii społecznej, co pozwala uznać wskaźnik za osiągnięty, choć skala rozwoju tego sektora była ograniczona. W kolejnych latach warto rozważyć intensyfikację działań promujących ekonomię społeczną jako narzędzie aktywizacji zawodowej i integracji społecznej.

Pozytywne rezultaty przyniosły także działania skierowane do osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym kobiet oraz osób powyżej 50. roku życia. W każdym roku liczba uczestników szkoleń i działań aktywizacyjnych przekraczała zakładany poziom, co świadczy o skutecznym kierowaniu wsparcia do grup szczególnie narażonych na wykluczenie zawodowe.

Podsumowując, realizację celu strategicznego I należy ocenić pozytywnie. Większość wskaźników została osiągnięta lub przekroczona, a prowadzone działania przyczyniły się do aktywizacji zawodowej mieszkańców, wspierania przedsiębiorczości oraz ograniczania skutków bezrobocia. Jedynym obszarem wymagającym dalszej analizy pozostaje brak realizacji prac społecznie użytecznych, który powinien zostać uwzględniony przy planowaniu kolejnych działań strategicznych.

Analiza wskaźników realizacji celu strategicznego II

Analiza wskaźników realizacji celu strategicznego II wskazuje, że większość założonych działań została skutecznie zrealizowana, przyczyniając się do poprawy dostępności usług społecznych oraz zwiększenia aktywności i integracji osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami.

Pozytywnie należy ocenić działania związane z likwidacją barier architektonicznych i komunikacyjnych. W każdym roku realizacji Strategii liczba usuniętych barier znacząco przekraczała założony wskaźnik, a najwyższą wartość osiągnięto w 2025 r., kiedy podjęto 17 działań w zakresie likwidacji barier. Świadczy to o konsekwentnym dostosowywaniu przestrzeni publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami oraz o wzroście świadomości w zakresie dostępności.

Częściowo zrealizowano natomiast działania związane z wdrażaniem rozwiązań w ramach programu „Dostępność Plus”. W analizowanym okresie wdrożono trzy działania z tego

zakresu, jednak ich realizacja miała charakter incydentalny i nie była prowadzona systematycznie w każdym roku obowiązywania Strategii. Wskazuje to na potrzebę dalszego rozwoju rozwiązań zwiększających dostępność cyfrową, informacyjną i komunikacyjną usług publicznych.

Realizacja monitoringu potrzeb osób starszych i osób z niepełnosprawnościami pozwoliła na rozpoznanie sytuacji tej grupy mieszkańców oraz dostosowanie działań pomocowych do rzeczywistych potrzeb. Przeprowadzony monitoring objął 67 osób i stanowił podstawę do planowania dalszych działań wspierających.

Bardzo dobre rezultaty osiągnięto w zakresie integracji społecznej i aktywizacji osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami. Liczba realizowanych działań wielokrotnie przewyższała przyjęty wskaźnik, osiągając od 93 do 143 inicjatyw rocznie. Świadczy to o dużym zaangażowaniu instytucji i organizacji działających na rzecz tej grupy mieszkańców oraz o rozwijaniu oferty integracyjnej i aktywizacyjnej.

W obszarze usług opiekuńczych i specjalistycznych odnotowano wysoką liczbę osób korzystających ze wsparcia. W każdym roku liczba osób objętych pomocą przekraczała założony poziom 80 osób rocznie, co potwierdza utrzymujące się duże zapotrzebowanie na tego rodzaju usługi. Jednocześnie liczba zatrudnionych opiekunek środowiskowych pozostawała na stabilnym poziomie, zapewniając ciągłość realizowanych świadczeń.

Częściowo zrealizowany został wskaźnik dotyczący liczby świadczeń opiekuńczych. Zakładany poziom 27 000 świadczeń rocznie osiągnięto jedynie w latach 2022 i 2024. W pozostałych latach liczba świadczeń była niższa od założonej wartości, co może wynikać zarówno ze zmieniającej się liczby osób wymagających wsparcia, jak również z indywidualizacji form pomocy i zmiany charakteru świadczonych usług.

Na szczególne podkreślenie zasługują działania służące integracji osób starszych ze społecznością lokalną. W każdym roku liczba przedsięwzięć wielokrotnie przewyższała przyjęty wskaźnik, osiągając najwyższy poziom w 2023 r. Wskazuje to na skuteczne rozwijanie lokalnej polityki senioralnej oraz tworzenie warunków sprzyjających aktywnemu uczestnictwu seniorów w życiu społecznym.

Pozytywnie należy również ocenić rozwój wolontariatu na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych. W całym okresie obowiązywania Strategii realizowano od 6 do 9

działań wolontarystycznych rocznie, co potwierdza zaangażowanie mieszkańców i organizacji społecznych w budowanie solidarności międzypokoleniowej.

Nie zrealizowano natomiast działań związanych z organizacją pomocy wytchnieniowej.

W całym analizowanym okresie nie odnotowano osób korzystających z tej formy wsparcia. Może to wynikać z braku dostępności programu, ograniczonych środków finansowych lub niewystarczającej promocji tej formy pomocy wśród opiekunów osób zależnych. Obszar ten wymaga szczególnej uwagi w kolejnych latach świadczenia i rozwijania polityki społecznej.

W zakresie zwiększania dostępności usług specjalistycznych, terapeutycznych i medycznych cel został osiągnięty. W większości lat zapewniano mieszkańcom dostęp do różnorodnych usług specjalistycznych, choć skala realizowanych działań była zróżnicowana. Działania te przyczyniły się do zwiększenia dostępności wsparcia dla osób wymagających pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej i specjalistycznej.

Podsumowując, realizację celu strategicznego II należy ocenić jako wysoką. Osiągnięto większość założonych wskaźników, szczególnie w obszarze usług opiekuńczych, integracji społecznej, likwidacji barier oraz rozwoju wolontariatu. Obszarami wymagającymi dalszego rozwoju pozostają wdrażanie rozwiązań w ramach programu „Dostępność Plus” oraz organizacja pomocy wytchnieniowej dla opiekunów osób zależnych.

Analiza wskaźników realizacji celu strategicznego III

Analiza wskaźników realizacji celu strategicznego III wskazuje, że zdecydowana większość zaplanowanych działań została zrealizowana, a przyjęte wskaźniki osiągnięty lub znacząco przekroczyły zakładane wartości. Realizacja celu przyczyniła się do zwiększenia dostępności działań profilaktycznych, edukacyjnych i pomocowych skierowanych do mieszkańców gminy Złocieniec, w szczególności osób zagrożonych uzależnieniami oraz doświadczających przemocy w rodzinie.

Pozytywnie należy ocenić działania służące kształtowaniu postaw społecznych sprzyjających zaangażowaniu mieszkańców w pomoc osobom potrzebującym. W każdym roku realizowano więcej programów i inicjatyw niż zakładano, przy czym szczególnie wysoka aktywność wystąpiła w 2024 r., kiedy prowadzono 11 programów o charakterze społecznym i profilaktycznym.

Skutecznie realizowano również działania profilaktyczne skierowane do dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli. Liczba przeprowadzonych warsztatów profilaktycznych spełniła założenia Strategii, choć widoczne były znaczne różnice pomiędzy poszczególnymi latami. Szczególnie intensywne działania prowadzono w latach 2022 i 2024, natomiast niższa liczba warsztatów w pozostałych latach mogła wynikać z wykorzystywania innych form edukacji i profilaktyki.

Na szczególne podkreślenie zasługuje bardzo duża liczba osób uczestniczących w działaniach profilaktycznych. W latach 2021–2024 liczba odbiorców przekraczała 5 tysięcy osób rocznie, co świadczy o szerokim zasięgu prowadzonych działań oraz skutecznym docieraniu do mieszkańców z przekazem profilaktycznym. Spadek liczby uczestników w 2025 r. nie wpłynął jednak na osiągnięcie założonego wskaźnika.

W obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie skutecznie rozwijano współpracę pomiędzy instytucjami i podmiotami zajmującymi się profilaktyką oraz wsparciem osób potrzebujących. W każdym roku liczba partnerów współpracujących przy realizacji działań znacząco przekraczała zakładany poziom, co potwierdza funkcjonowanie lokalnego systemu współpracy na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy.

Bardzo dobre efekty osiągnięto również w zakresie poradnictwa specjalistycznego. Liczba godzin świadczonego poradnictwa wielokrotnie przekraczała zakładany wskaźnik 50 godzin rocznie. Szczególnie wysoka aktywność wystąpiła w latach 2021 i 2022, co świadczy o dużym zapotrzebowaniu mieszkańców na pomoc psychologiczną, terapeutyczną oraz specjalistyczne wsparcie w sytuacjach kryzysowych.

Wskaźnik dotyczący dostępności usług specjalistycznych dla osób doświadczających przemocy został osiągnięty z dużą nadwyżką. W każdym roku zapewniono szeroki dostęp do specjalistycznych form pomocy, co zwiększało skuteczność systemu wsparcia oraz umożliwiało szybsze reagowanie na sytuacje zagrożenia.

Istotnym elementem realizacji celu była współpraca z organizacjami pozarządowymi. Liczba zawartych partnerstw oraz wspólnie realizowanych działań przez cały okres obowiązywania Strategii utrzymywała się na wysokim poziomie. Szczególnie zauważalny był wzrost środków finansowych przeznaczanych na ten obszar w latach 2023–2025, co świadczy o rosnącym znaczeniu współpracy międzysektorowej w rozwiązywaniu problemów społecznych.

Skutecznie funkcjonowały również Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespół Interdyscyplinarny. Liczba spotkań grup roboczych w większości lat znacząco przekraczała zakładany wskaźnik, a szczególnie intensywne działania odnotowano w 2024 r. Świadczy to o aktywnym monitorowaniu problemów społecznych oraz bieżącym reagowaniu na przypadki przemocy i uzależnień.

Częściowo zrealizowano natomiast działania skierowane bezpośrednio do dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz przemocą. Zakładany wskaźnik osiągnięto jedynie w 2021 r., natomiast w kolejnych latach liczba podejmowanych działań była niższa od założeń Strategii. Pomimo przeznaczania środków finansowych na ten cel, skala realizowanych przedsięwzięć nie była wystarczająca. Obszar ten wymaga dalszego rozwoju i wzmocnienia w kolejnych dokumentach strategicznych, zwłaszcza w kontekście profilaktyki skierowanej do dzieci i młodzieży.

Podsumowując, realizację celu strategicznego III należy ocenić pozytywnie. Osiągnięto większość założonych wskaźników, szczególnie w zakresie profilaktyki, poradnictwa specjalistycznego, współpracy instytucjonalnej oraz funkcjonowania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom. Dalszych działań wymaga natomiast obszar wsparcia dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy, który nie został zrealizowany w pełnym zakresie.

Analiza wskaźników realizacji celu strategicznego IV

Analiza wskaźników realizacji celu strategicznego IV wskazuje na wysoki poziom wykonania zaplanowanych działań oraz skuteczne funkcjonowanie lokalnego systemu wsparcia rodzin, dzieci i młodzieży. Wszystkie przyjęte wskaźniki zostały osiągnięte lub znacząco przekroczyły założone wartości, co świadczy o właściwym rozpoznawaniu potrzeb mieszkańców oraz skutecznej realizacji działań wspierających.

W obszarze wsparcia instytucjonalnego dla rodzin przeżywających trudności życiowe zapewniano różnorodne formy pomocy, obejmujące m.in. poradnictwo, pracę socjalną, wsparcie specjalistyczne oraz pomoc materialną. Liczba dostępnych form wsparcia oraz liczba osób korzystających z pomocy w każdym roku realizacji Strategii przekraczały przyjęte założenia. Szczególnie wysoką liczbę beneficjentów odnotowano w latach 2021–2022, co może świadczyć o zwiększonych potrzebach rodzin w okresie po pandemii COVID-19.

Istotnym elementem systemu wsparcia rodzin była praca asystenta rodziny. W całym okresie obowiązywania Strategii liczba rodzin objętych wsparciem asystenta znacząco przekraczała zakładany wskaźnik. Pomimo stopniowego spadku liczby rodzin korzystających z tej formy pomocy, utrzymywała się ona na poziomie wyższym od założonego celu. Jednocześnie zauważalny był systematyczny wzrost nakładów finansowych przeznaczanych na realizację tego zadania, co potwierdza rosnące znaczenie indywidualnej pracy z rodziną w lokalnym systemie wsparcia.

Pozytywnie należy ocenić realizację działań edukacyjnych i profilaktycznych skierowanych do rodzin. W każdym roku prowadzono kampanie społeczne i edukacyjne mające na celu wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców oraz zapobieganie kryzysom rodzinnym. Szczególnie intensywne działania realizowano w latach 2023–2025, co świadczy o wzroście znaczenia profilaktyki społecznej w polityce lokalnej.

W zakresie budowania lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną skutecznie realizowano działania związane z dożywianiem dzieci i młodzieży. Liczba osób korzystających z tej formy pomocy przez cały okres obowiązywania Strategii znacząco przekraczała założony wskaźnik. Jednocześnie utrzymywał się wysoki poziom środków finansowych przeznaczanych na realizację tego zadania, co pozwalało na zapewnienie wsparcia rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

Działania związane z ochroną dzieci i młodzieży przed wykluczeniem społecznym, przemocą oraz niedostosowaniem społecznym również przyniosły pozytywne rezultaty. W każdym roku realizowano inicjatywy profilaktyczne i edukacyjne, a liczba uczestników działań profilaktycznych osiągała lub przekraczała zakładane wartości. Szczególnie wysoki poziom uczestnictwa odnotowano w 2023 r., co wskazuje na skuteczność prowadzonych działań informacyjnych i profilaktycznych.

Bardzo dobre efekty osiągnięto w obszarze promocji zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Liczba kampanii profilaktycznych oraz liczba uczestników warsztatów dotyczących zdrowia psychicznego i radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych znacząco przekraczała założone wskaźniki. Działania te miały szczególne znaczenie w kontekście narastających problemów emocjonalnych i psychicznych wśród młodych ludzi.

Ważnym elementem realizacji celu była również współpraca międzyinstytucjonalna. W całym okresie obowiązywania Strategii utrzymywano współpracę z licznymi podmiotami wspierającymi rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze. Liczba partnerstw oraz wspólnych działań na rzecz rodzin wielokrotnie przekraczała zakładane wskaźniki, co świadczy o skutecznej koordynacji działań oraz zaangażowaniu lokalnych instytucji i organizacji.

Podsumowując, realizację celu strategicznego IV należy ocenić bardzo wysoko. Wszystkie zakładane wskaźniki zostały osiągnięte, a w wielu przypadkach znacznie przekroczone. Podejmowane działania przyczyniły się do wzmocnienia systemu wsparcia rodzin, poprawy warunków rozwoju dzieci i młodzieży oraz zwiększenia dostępności pomocy dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Uzyskane rezultaty potwierdzają skuteczność przyjętych kierunków działań oraz zasadność ich kontynuacji w kolejnych dokumentach strategicznych.

V Rekomendacje

Analiza stopnia realizacji celów strategicznych oraz osiągniętych wskaźników wskazuje, że większość zaplanowanych działań w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w latach 2021-2025 przyniosła zakładane rezultaty. Jednocześnie zidentyfikowano obszary wymagające dalszego rozwoju i wzmocnienia. W związku z tym rekomenduje się:

1. W obszarze aktywizacji zawodowej i społecznej

- kontynuowanie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych oraz osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy;
- rozwijanie instrumentów wspierających przedsiębiorczość mieszkańców, w szczególności poprzez promocję samozatrudnienia i pozyskiwanie środków zewnętrznych na rozpoczęcie działalności gospodarczej;
- zwiększenie działań skierowanych do kobiet, osób powyżej 50. roku życia oraz osób długotrwale bezrobotnych;
- przeprowadzenie analizy przyczyn braku realizacji prac społecznie użytecznych i rozważenie wprowadzenia alternatywnych form aktywizacji społeczno-zawodowej;

- rozwijanie ekonomii społecznej poprzez wspieranie organizacji pozarządowych, spółdzielni socjalnych oraz inicjatyw lokalnych tworzących miejsca pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

2. W obszarze wsparcia osób starszych, schorowanych i niepełnosprawnych

- dalsze zwiększanie dostępności przestrzeni publicznej oraz usług publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami;
- systematyczne wdrażanie rozwiązań wynikających z programu „Dostępność Plus”, zwłaszcza w obszarze cyfryzacji i komunikacji;
- rozwój usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania;
- wdrożenie lub rozszerzenie programów pomocy wychowawczej dla opiekunów osób zależnych;
- rozwijanie oferty aktywizacyjnej i integracyjnej dla seniorów, ograniczającej zjawisko samotności i izolacji społecznej;
- wzmacnianie działań wolontariackich oraz inicjatyw międzypokoleniowych;
- zwiększanie dostępności do specjalistycznych usług zdrowotnych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

3. W obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie

- utrzymanie wysokiego poziomu działań profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży oraz rodziców;
- zwiększenie liczby programów dedykowanych dzieciom i młodzieży pochodzącym z rodzin dotkniętych problemem uzależnień i przemocy;
- rozwijanie oferty wsparcia psychologicznego, terapeutycznego oraz prawnego dla osób doświadczających przemocy;
- dalsze wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi i służbami odpowiedzialnymi za przeciwdziałanie przemocy;
- kontynuowanie działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego;
- zwiększenie działań profilaktycznych w zakresie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.

4. W obszarze wsparcia rodzin oraz rozwoju dzieci i młodzieży

- kontynuowanie i rozwijanie pracy asystentów rodziny jako skutecznej formy wsparcia rodzin przeżywających trudności;
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców poprzez warsztaty, szkolenia i poradnictwo specjalistyczne;
- utrzymanie systemu wsparcia żywnościowego i dożywiania dzieci oraz rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej;
- rozwijanie działań profilaktycznych przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu, przemocy i zachowaniom ryzykownym wśród dzieci i młodzieży;
- zwiększanie dostępności pomocy psychologicznej i psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży;
- dalsze rozwijanie współpracy pomiędzy szkołami, pomocą społeczną, służbą zdrowia, policją i organizacjami pozarządowymi na rzecz rodzin zagrożonych kryzysem;
- wspieranie działań służących budowaniu lokalnego systemu ochrony dziecka i rodziny.

VI Podsumowanie

Przeprowadzony monitoring wskazuje, że gmina Złocieniec dysponuje dobrze rozwiniętym systemem wsparcia społecznego, jednak dalsze działania powinny koncentrować się na rozwoju usług środowiskowych, wsparciu rodzin, aktywizacji zawodowej mieszkańców oraz poprawie jakości życia osób starszych i osób z niepełnosprawnościami. Ważnym aspektem w budowaniu stabilnej polityki społecznej gminy jest również kontynuowanie monitorowania wskaźników społecznych oraz systematycznej ewaluacji realizowanych działań. Na podstawie przeprowadzonego monitoringu rekomenduje się także zwiększenie udziału mieszkańców oraz organizacji pozarządowych w procesie planowania i realizacji lokalnej polityki społecznej, co pozwoli na lepsze dostosowanie podejmowanych działań do rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej oraz wzmocni partnerstwo międzysektorowe.

Istotnym kierunkiem działań powinno być również aktywne pozyskiwanie środków zewnętrznych, w szczególności funduszy krajowych i europejskich, które umożliwią rozwój nowych inicjatyw społecznych oraz zwiększenie zakresu i jakości świadczonych usług.

W kolejnych latach wskazane jest dalsze rozwijanie usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym, zgodnie z założeniami deinstytucjonalizacji, poprzez wzmacnianie usług

opiekuńczych, asystenckich, specjalistycznych oraz innych form wsparcia umożliwiających mieszkańcom jak najdłuższe funkcjonowanie w miejscu zamieszkania i lokalnej społeczności. Przy planowaniu przyszłych działań strategicznych należy także uwzględnić zachodzące procesy demograficzne, w szczególności postępujące starzenie się społeczeństwa. Wymaga to dalszego rozwoju polityki senioralnej, zwiększania dostępności usług opiekuńczych i zdrowotnych oraz tworzenia warunków sprzyjających aktywności społecznej i integracji osób starszych.